

Vervolg voorgesteld raadsbesluit

Aanleiding en doel

Bewoners van de wijk Buitenhof in Groningen ervaren al geruime tijd in toenemende mate geluidshinder van de A7 bij Groningen-West. De toenemende mate van geluidshinder komt mede door het akoestisch gat wat is ontstaan na het aanleggen van de bus op- en afritten in 2017-2018. Dit is ook de directe aanleiding geweest voor het indienen van de motie 'Rust voor de Buitenhof' in april 2021, welke door de raad unaniem is aangenomen.

Het stil asfalt wat in september 2023 grotendeels is aangebracht heeft al een positief effect, maar is nog niet voldoende om het akoestisch gat te dichten. De raad heeft daarom krediet beschikbaar gesteld voor het nemen van geluidwerende maatregelen.

Kader

- Motie 'Geluidsafscherming A7 Buitenhof' (9 oktober 2013)
- Motie 'Stil asfalt bij het akoestisch gat' (25 juni 2014)
- Motie 'Belofte maakt schuld' (18 april 2018)
- Motie 'Het gemeentebestuur is niet voor een akoestisch gat te vangen' (27 mei 2020)
- Motie 'Rust voor de Buitenhof' (28 april 2021)
- Raadsvoorstel 'Geluidswerende maatregelen Buitenhof' (april 2022)

Argumenten en afwegingen

Eerder is uitgebreid onderzoek verricht naar het combineren van een geluidwerend scherm met zonnepanelen. In november 2022 heeft Rijkswaterstaat echter vanuit het ministerie de opdracht gekregen om in hun eigen stroomvoorziening te voorzien middels het plaatsen van zonnepanelen langs snelwegen. De A7 is door Rijkswaterstaat (RWS) gemarkeerd als onderzoeksgebied en de verwachting is dat realisatie niet op korte termijn zal plaatsvinden. Daarom is met werkgroep Buitenhof gekeken naar andere mogelijkheden voor het nemen van geluidwerende maatregelen zonder zonnepanelen. Daar is een voorkeursvariant uitgekomen, namelijk het toepassen van geluidwerende geleiderail. Een geluidwerende geleiderail betekent dat er een plaat wordt aangebracht aan de onderzijde van een bestaande geleiderail zodat er geen geluid meer onderdoor kan. De bestaande geleiderail wordt dus niet vervangen. Uit de berekeningen is gebleken dat in dit geval de effectiviteit van een klein stuk geluidgeleiderail maar gering is. De effectiviteit wordt met name vergroot zowel aan de bermzijde alsook de middenberm de geleiderail van geluidafscherming te voorzien. Het voordeel daarvan is tevens dat de geluidsreductie aan 2 kanten van de weg plaats vindt (noord en zuid). Uit onderzoek blijkt dat het geluidseffect op verschillende meetpunten gemiddeld -2,5dB is. Omdat het een rijksweg betreft dient RWS hiervoor een vergunning te verlenen. In eerdere gesprekken met RWS is aangegeven dat zij positief tegenover de geluidwerende geleiderail staan.

Op onderstaande afbeelding is weergegeven waar de geluidwerende geleiderail wordt aangebracht.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Al langere tijd wordt er met bewoners van werkgroep Buitenhof gesproken over geluidwerende maatregelen. Zo waren zij intensief betrokken bij eerdere onderzoeken naar het combineren van een scherm met zonnepanelen. Na een lange onderzoeksperiode bleek dat dit (op korte termijn) niet gerealiseerd kon worden, waardoor bewoners tot hun spijt langer moesten wachten op een alternatief. Samen met de werkgroep zijn verschillende varianten onderzocht die wel realiseerbaar zijn. Daar is de voorkeursvariant van een geluidwerende geleiderail uitgekomen. Hiermee wordt het akoestisch gat méér dan gedicht. De bewonersvariant zorgt ook voor geluidsafscherming aan de ‘Stadsparkzijde’ van de Buitenhof. Met deze extra toevoeging wordt het meest optimale scenario voor bewoners toegepast waar de gehele Buitenhof profijt van heeft. Bewoners waren dan ook verheugd dat deze variant haalbaar wordt geacht en RWS aan heeft gegeven dat de vergunning aangevraagd kan worden.

Financiële consequenties

In 2022 is een krediet beschikbaar gesteld van € 400.000,- inclusief plankosten. Het voorkeursmodel is echter geraamd op circa € 500.000,- inclusief plankosten. Een groot deel van de extra kosten komt doordat de geluidsmaatregelen grotendeels in de middenberm worden gerealiseerd, waardoor ingrijpende verkeersmaatregelen nodig zijn. Realisatie mag van RWS enkel in de nacht plaatsvinden. Hierdoor moeten de verkeersmaatregelen 10 keer worden op- en afgebouwd. Daarnaast zijn er in het verleden plankosten gemaakt voor het onderzoek naar een scherm met een combinatie van zonnepanelen. Een combinatie van een schermen met zonnepanelen bleek echter onhaalbaar.

Indien nodig kan de lengte van de geluidsschermen nog worden aangepast zodat we binnen wel het budget blijven. De geleiderail zal dan aan de ‘Stadsparkzijde’ niet toegepast worden. Hier is nu echter wel een hoge geluidbelasting dan ter plaatse van het ‘akoestisch gat’ waarover de motie van 2020 al over spreekt. En zoals eerder beschreven wordt de effectiviteit van de maatregel versterkt naarmate deze op een langere afstand en zowel de bermzijde als de middenberm wordt toegepast.

Uitgangspunt is dat de geluidswerende maatregelen worden aangelegd en in eigendom blijven van de gemeente. Omdat het hier een ‘investering met maatschappelijk nut’ betreft worden de kosten geactiveerd en over een periode van 10 jaar afgeschreven (conform de afschrijftermijn voor straatmeubilair). Omdat de geluidswerende maatregelen onderdeel uit zullen maken van de geleiderail van Rijkswaterstaat, zal met Rijkswaterstaat een gebruiksovereenkomst worden afgesloten. Om verdere vertraging in het proces te voorkomen wordt parallel aan de gesprekken met Rijkswaterstaat wel al de vergunning en het aanvullende budget aangevraagd. Daarnaast zal om deze reden de gemeente ook opdrachtgever zijn van de uitvoering om zo voldoende grip te kunnen houden op de planning en realisatie.

Doordat de geluidswerende maatregelen eigendom blijven van de gemeente Groningen is de btw compensabel. Bij het opstellen van de gebruiksovereenkomst die met Rijkswaterstaat wordt gesloten zal nog fiscale toets plaatsvinden om dit te garanderen.

BEGROTINGSWIJZIGING INVESTERINGEN 2025 (x € 1000)						
DIRECTIE:	Stadsontwikkeling					
LOOPTIJD:	2025					
Programma	Deelprogramma	Beleidsveld	Inc/str	Lasten	baten	Saldo te activeren
01 Economie en Ruimte	01.2 Mobiliteit	01.2.3 Slim en duurzaam	I	100		100
Totaal				100	-	100

BEGROTINGSWIJZIGING EXPLOITATIE 2025 (x € 1000)										
Programma	Deelprogramma	Beleidsveld	inc/str	Lasten	baten	Saldo voor res.mut.	Toevoeging reserves	Onttrekking reserves	Saldo na res.mut.	
01 Economie en Ruimte	01.2 Mobiliteit	01.2.3 Slim en duurzaam	I	-100		100	100	0	0	
Totaal				-100	0	100	100	0	0	

Overige consequenties

In eerdere varianten waarbij het ging om een geluidsscherm waren er zorgen over de zichtbaarheid van bedrijven op kantorenpark Kranenburg en weerkaatsing van geluid naar de Picardhof. Met deze voorkeursvariant is van beide geen sprake. Zicht wordt niet beperkt omdat er iets onder de bestaande geleiderail wordt bevestigd. Daarbij kaatst deze maatregel geluid naar boven.

Vervolg

De vergunning is bij RWS al aangevraagd zodat deze procedure alvast loopt. Er is al een uitvoerende partij geselecteerd en de geluidwerende geleiderail kan naar verwachting rond de zomer gerealiseerd worden. Dit is echter wel afhankelijk van wanneer de vergunning door RWS afgegeven wordt.

Lange Termijn Agenda

Januari 2025